

Mäntypellon päiväkodin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuunnitelma 2022-2025

OULU

Johdanto

Oulun kaupungin esiopetuksen opetussuunnitelman mukaan yhdenvertaisuus ja tasa-arvo ovat olennainen osa esiopetuksen arvopohjaa ja toimintakulttuuria: ” Yhteisön jäsenet tulevat kohdatuiksi ja kohdelluiksi yhdenvertaisina riippumatta henkilöön liittyvistä tekijöistä. Yhdenvertaisuus ei merkitse samanlaisuutta. Toimintakulttuurin kehittämisen kannalta on tärkeää, että yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa koskevista asenteista keskustellaan työyhteisössä. Lisäksi tulee pohtia, miten esimerkiksi kieleen, etnisyyteen, katsomukseen, uskontoon, vammaisuuteen, sukupuoleen ja sen moninaisuuteen liittyvät asenteet näkyvät puheissa, eleissä, teoissa ja toimintatavoissa. Vuorovaikutuksen ja kielenkäytön mallit sekä tavat toimia stereotyyppisten oletusten mukaisesti välittyvät lapsille. Esiopetus on sukupuolisensitiivistä. Henkilöstö tiedostaa omia ennako-odotuksiaan ja rohkaisee lapsia tekemään valintoja ilman sukupuoleen tai muihin henkilöön liittyviin seikkoihin sidottuja stereotyyppisiä rooleja ja ennako-odotuksia. Henkilöstö tunnistaa lasten keskinäisten kohtaamisten eriarvoistavia piirteitä sekä puuttuu niihin hienotunteisesti ja johdonmukaisesti. Myönteisellä ja kannustavalla vuorovaikutuksella tuetaan lapsen oman identiteetin ja itsetunnon kehitystä.” (Oulun kaupungin esiopetuksen opetussuunnitelma)

Yhdenvertaisuus-lain mukaan yhdenvertaisuudella tarkoitetaan sitä, että kaikki ihmiset ovat samanarvoisia riippumatta heidän sukupuolestaan, iästään, etnisestä tai kansallisesta alkuperästään, kansalaisuudestaan, kielestään, uskonnostaan ja vakaumuksestaan, mielipiteestään, vammastaan, terveydentilastaan, seksuaalisesta suuntautumisestaan tai muusta henkilöön liittyvästä syystä. Oikeudenmukaisessa yhteiskunnassa henkilöön liittyvät tekijät, kuten syntyperä tai ihonväri, eivät saisi vaikuttaa ihmisten mahdollisuuksiin päästä koulutukseen, saada työtä ja erilaisia palveluja - perusoikeudet kuuluvat kaikille.

Tasa-arvo-lain tarkoituksena estää sukupuoleen perustuva syrjintä ja edistää naisten ja miesten välistä tasa-arvoa sekä parantaa naisten asemaa. Lain tarkoituksena on myös estää sukupuoli-identiteettiin tai sukupuolen ilmaisuun perustuva syrjintä.

Tässä toiminnallisessa tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmassa kuvataan esiopetusyksikkömme tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumisen nykytilaa sekä asetetaan kehittämiskohteita sekä niille toimenpiteitä lukuvuosille 2022-2025.

Nykytilan kartoitus

Olemme tehneet tasa-arvon- ja yhdenvertaisuuden tilan nykykartoituksen Saloilan ja Kuovien päiväkodeissa keväällä 2022, ja sen perusteella valinneet kehittämiskohteet sekä toimenpiteet Mäntypellon päiväkodille johon kyseiset yksiköt yhdistyivät marraskuussa 2022.

Kävimme tasa-arvokompassityökalun avulla keskustelua kaikissa päiväkotien tiimipalavereissa, pedatiimeissä sekä johtoryhmässä. Kehittämisenkohteiksi valikoitui tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyölle ASENTEET ja VUOROVAIKUTUS sekä TILAT ja YMPÄRISTÖ.

Päädyttiin tekemään yhtenäinen suunnitelma yhdistyville ryhmille Mäntypellon päiväkotiin.

Nykytilanteen kartoitus ja suunnitelman valmistelu herätti tiimeissä hyvää ja rakentavaa keskustelua. Aihe koettiin mielenkiitoiseksi ja ajankohtaiseksi. Koettiin, että tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusarvojen mukaista työtä tehdään jo paljon, mutta kehittämisen kohteita löytyi sekä henkilökohtaisella, että tiimien ja päiväkodin yhteisellä tasolla.

Mäntypellon päiväkodin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuus suunnitelmassa kuvataan varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumisen nykytilaa sekä asetetaan kehittämiskohteita sekä niille toimenpiteitä lukuvuosille 2022-2025.

Yksikön kehittämiskohteet ja toimenpiteet

Asenteet ja vuorovaikutus

- Järjestetään säännöllisiä keskusteluhetkiä pedatiimeihin (aikataulutus/vuosikello) sekä tiimipalavereihin, joissa nostetaan tasa-arvo ja yhdenvertaisuusteemoja esiin. Näiden keskustelujen kautta mahdollistuu myös yksilön itsereflektio. -> Jokainen työntekijä sitoutuu keskustelujen pohjalta tarkastelemaan ja kehittämään omaa asennetta, toimintaa ja vuorovaikutusta.
- Kiinnitetään huomiota ryhmissä siihen, että ohjataan ryhmässä lapsituntemuksen kuten lapsen mielenkiinnonkohteiden pohjalta, eikä anneta lapsen sukupuolen määrittellä aikuisen toimintaa. Tukena käytetään säännöllisesti erilaisia tapoja toimia ryhmässä, kuten pienryhmätoiminta, leikkiryhmien muodostaminen, leikkiparien arpominen

Tilat ja ympäristö

- Materiaalitulauksissa huomioidaan yhdenvertaisuus ja tasa-arvo näkökulma, myös erityistä tukea tarvitsevien lasten osalta
- Osallistetaan lapset leikkiympäristöjen suunnitteluun ja rakentamiseen (esim. leikkiäänestykset kuvilla)
- Leikkiympäristöjen suunnittelu helposti muokattaviksi ja erilaisia leikkejä ja leikkijöitä yhdistäviksi (esim. dinoleikki ja barbieleikki vieretysten)

Kehittämiskohde	Toimen-piteet lv 2022-2023	Vastuu	Toimen-piteet lv 2023-2024	Vastuu	Toimen-piteet lv 2024-2025	Vastuu
Asenteet ja vuorovaikutus	Säännöllinen keskustelu pedatiimeissa ja tiimeissä sekä itsereflektion herättelyä.	Varajohtajat	Säännölliset keskustelut pedatiimeissa sekä tiimeissä jatkuu. Keskustelut laajennetaan myös lastenhoitajajien pedatiimiin. - Aiheena sukupuolisensitiivisyys Hyvinvointikyselyt	Varajohtaja	Säännölliset keskustelut pedatiimeissa sekä tiimeissä jatkuu. Keskustelut laajennetaan myös lastenhoitajajien pedatiimiin. - Aiheena antirasismi Läheisyyden kehätyökalu Hyvinvointikyselyt	Varajohtaja
Asenteet ja vuorovaikutus	Lapsituntemus toiminnan ohjauksen pohjana, pienryhmätoiminta	Tiimit, ryhmien opettajat	Lapsituntemus toiminnan ohjauksen pohjana, pienryhmätoiminnan kehittäminen jatkuu	Tiimit, ryhmien opettajat	Tuettu leikki Pedagoginen lukujärjestys ryhmien käyttöön	Tiimit, ryhmien opettajat
Tilat ja ympäristö	Lasten osallistaminen leikkiympäristöjen suunnitteluun ja rakentamiseen	Jokainen ryhmän työntekijä	Lasten osallistaminen leikkipaikkojen arviointiin ja kehittämiseen. Lelun vaihdot lapsia osallistaen säännöllisesti Hyvinvointikyselyt	Jokainen ryhmän työntekijä	Säännöllinen leikkiympäristön muokkaus uusia ideoita tuoden Kuvatuen ja muun toiminnan ohjausmateriaalin valmistamisessa huomioidaan tasa-arvoisuus ja yhdenvertaisuus. Hyvinvointikyselyt	Jokainen ryhmän työntekijä

Arviointi

Arvioinnissa hyödynnämme hyvinvointikyselyn tulokset lapsilta, huoltajilta sekä henkilökunnalta.

Pedatiimeissä ja johtotiimissä keskustellaan kehittämiskohteista ja toimenpiteistä sekä arvioidaan niitä säännöllisesti pitkin toimintakautta varajohtajan johdolla.

Johtotiimi arvioi pedatiimien sisältöjä säännöllisesti.

Kehittämiskohteet liitetään osaksi ryhmävasuja, joiden toteutumista arvioidaan tiimeissä läpi toimintakauden.

Kolmen vuoden aikana keväisin arvioidaan kuluneen vuoden kehittämiskohteita ja syksyllä asetetaan uudet tavoitteet seuraavalle lukuvuodelle.

Tasa-arvokompassin avulla määritellään uudet kehittämisen kohteet seuraavalle kolmivuotiskaudelle.

Arvioinnista vastaa varajohtaja yhteistyössä tiimien kanssa.